

V Shuri vihra ameriška zastava

NAHA IN SHURI DOMALEGA V AMERIŠKIH ROKAH; PO- ROČILA IZ DRUGIH KRAJEV

Otok Guam. — Čete ameriške desete armade, ki se borijo proti Japoncem na otoku Okinawa so končno prebile japonske pozicije in v sredo so vzele starodavni grad nad mestom Shuri. V tem gradu so bivali starodavni kralji tega otoka. Zdaj pa je imelo v njem svoje urade japonsko poveljstvo. Shuri je obdan z hribi in je bilo prodreti do njega zelo težavno. Vodijo pa skozi ta kraj pota preko otoka proti Nahi, proti vzhodnemu delu obrežja in proti jugu. S prebitjem japonske obrambe v tem delu bodo Amerikanci zdaj veliko lažje in hitreje zasedli južno konico otoka Okinawa. Glavno mesto Naha pa je razen prav malega dela že vse zasedeno od Amerikancev. Nad Shuri so Amerikanci v sredo razvili ameriško zastavo. Na Filipinih Amerikanci očističujejo razne otoke, kjer so se zasedli Japonci. V severnem delu otoka Luzon se Japonci še

krčevito upirajo in dobivajo zaloge po zraku. Na morju so pa odrezani od dobav in njihove zaloge ne bodo trajale posebno dolgo. Ameriški letalci neprestano nadlegujejo japonske osamljene oddelke na Luzonu. Zračni napadi na Yokahomo so bili zadnje dni tako silni in učinkoviti, da je mesto samo v popolnih razvalinah in eno samo pogorišče. Mesto šteje okrog 1 milijon prebivalcev. Več kakor 60.000 domov je pogorelo. Yokahoma se nahaja v tokijskem zalivu kakih deset milj od Tokio. Mesto ima obširno industrijo. (Nadaljevanje na 4. strani)

ZA JUNIJ OBETAJO MANJ MESA, OBLEK IN ČEVLJEV

Washington, D. C. — OPA urad naznanja, da v številu pointov ne bo posebnih sprememb v juniju. Le prašičevo hrbtino meso se bo glede pointov zvišalo, da bo treba mesto dosedanjih pet dat osem pointov za funt. Za isto svoto pointov se bo zvišala tudi slanina (bacon). Meso bo v juniju na trgu manj okrog 7% (odstotkov), kakor ga je bilo ta mesec. Bo pa na trgu več teletine in konštrunovega mesa. Tekom meseca maja je bilo na trgu tedensko okrog 80.220.000 funtov govejega mesa. V juniju ga bo komaj nekaj nad 73.500.000 funtov. To se bo poznalo za okrog 7%. V maju je bilo na trgu okrog 130.330.000 funtov masti. Za junij jo obetajo le samo 98.700.000 funtov. Masti bo v tem mesecu precej manj. Ljudje si bodo morali pomagati bolj s zelenjavo in raznimi vrtnimi pridelki. Vlada priporoča, da ljudje posade na vrtovih čim več morejo, ker jim bo to v veliko pomoč. Radi visokih zahtev po oblačilnem blagu in usnju za vojsko, bo tudi manj oblek in čevljev na trgu za civiliste. Načelnik Odbora za vojno proizvodnjo javlja, da civiliste morajo biti pripravljeni na manj čevljev, ker posebno usnja gre za vojsko silno veliko. Tudi volne in drugega bo šlo za vojsko več kakor 60%, zato bo manjkalo volne za pletenine in druge namene.

KONGRESNIKA ZAVIHTELA V DEBATI SVOJE PESTI

Washington, D. C. — V torek sta kongresnika Cannon, demokrat iz države Missouri in kongresnik Taber, republikanec iz države New York, vzrožila med debato v kongresu. Šlo se je glede povišanja plač kongresnikom s \$7.500,00 na \$10.000,00. Taber kot republikanec in najstarejši član Cannonovega odbora je nasprotnik trošenja denarja. Kot tak je ugovarjal Cannonu, da je zapravljivost in da naj bi bilo povišanje nižje. Ozlovoljen nad tako kritiko je Cannon poklical Taberja v njegov urad, kakor to trdi Taber. Dalje pravi, da je prvi začel obkladati Taberja z raznimi imeni, z menda z namenom, da bi ga razjezil, kar mu pa ni uspelo. Obrnil sem in skušal oditi, pravi Taber. "Ali bežiš proč?" je klical za njim Cannon. "Tisto pa ne," mu odgovori Taber. Nato se je Cannon raz-

PODZEMELJSKA IZDELOVALNICA ROBOTNIH BOMB

Tu vidimo eno sobo velikanske narjase podzemeljske tovarne za robotna letala v solnem rudniku pri Tarhoun, blizu mesta Schoenbeck v Nemčiji. Odprli so jo prodirajoči ameriški vojaki. To so deloma dovršena robotna letala, ki jih je 2.400 delavcev napravilo po šest na dan. Delavci so bili večinoma suženjski delavci iz drugih dežel.

VLADA BO DELNO OLAJŠALA OMEJITVE

Washington, D. C. — Odbor za vojno proizvodnjo bo te dni dvignil delno nekatere omejitve pri dobavi in naročanju raznega gradbenega materiala. Dosedaj je moral vsak zahtevati dovoljenje za dovoljenje, če je hotel naročiti gradbeni material za popravila, kakor tudi za nova poslopja. Od zdaj naprej bodo družbe, ki prodajajo gradbeni material za gradnje domov in drugih stavb lahko prodale strankam tak material in sicer privatnim družinam, ki bodo prenavljale ali popravljale domove do svote \$1.000,00. Za stavbe namenjene za trgovine do \$5.000,00. Tovarniškim poslopijem pa do \$25.000,00. Kdor bo hotel pa več, pa bo moral še vedno po dovoljenje za nabavo pred oblasti Odbora za vojno proizvodnjo. Te delne olajšave bodo veliko pomagale. Doselej je bilo treba skoro za vsako desko po dovoljenje.

LLOYD GEORGE PREZRL SINA V OPOROKI

London, Anglija. — Ko je pred nedolгим Lloyd George bivši angleški premier tekom prve svetovne vojne umrl, ni v svoji oporoki ničesar zapustil svojemu sinu Earl Lloyd Georgeu. Poročilo pravi, "da niti fikcija". Lloyd George je svojemu sinu silno zameril, ker se ni hotel posvetiti politiki, da bi bil nasledil svojega očeta.

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA VABI NA SEJO

Chicago, Ill. — Vsi člani društva sv. Štefana, šteje 1 KS-KJ so vabljani na redno mesečno sejo v soboto večer 2. junija. Tajnik naznanja, da bo kazal članom zanimive vojne slike po seji. Pridite vsi!

V BRAZILJI BODO VOLITVE

Rio de Janeiro, Brazilija. — V Braziliji bodo imeli 2. decembra letos narodne volitve. Volili bodo predsednika dežele in poslance. V Braziliji ni bilo narodnih volitev že od leta 1930.

KRIŽEM SVETA

Washington, D. C. — V senatu so v torek odobrili predlog, da se OPA ustanova, ki kontrolira cene in razdeljevanje blaga podaljša za nadaljnjo leto. Zadnja odobritev je veljavna do 30. junija 1945. Zdaj je potrjena še za eno leto naprej. — Washington, D. C. — General Eisenhower, ki se bo vrnil v kratkem začasno v Zdr. države, bo obiskal več večjih mest po deželi. Obiskal bo tudi Chicago, kjer mu bodo priredili slavnosten sprejem kot narodnemu junaku povojniku. Čas obiska še ni določen.

London, Anglija. — Angleška vlada bo delno ukinila s 1. junijem kontrolo nad zaposlevanjem delavcev. Dosedaj ni smel nihče brez dovoljenja oblasti sprejeti kake službe ali dela, ker dežela je potrebovala ljudi za vojna dela. Od sedaj naprej bodo delavci nad 50 let stari in pa pod 18 letom prosti glede prebiranja služb in dela.

Washington, D. C. — Načelnik Odbora za vojno proizvodnjo Mr. Krug napoveduje, da bo tekom prihodnjih treh mesecev do 4.800.000 delavcev oproščenih od raznih vojnih služb in del. Pravi, da bodo lahko dobili zaposlitev vsi, ker delavcev manjka v industrijah in na farmah.

Praga, Čehoslovaška. — Češka vlada je objavila načrt, s katerim namerava izseliti 2 milijona Nemcev v Nemčijo. Načrt bo predložen mirovni konferenci in upajo, da bo odobren. V Sudetih je okrog 3 milijone Nemcev. Pustili jih bodo le 1 milijon, druge bodo izselili.

Pariz, Francija. — Nad 3000 vojnih ujetnikov, ki so se vrnili iz Nemčije je demonstriralo v torek pred oblačilnimi trgovinami v Parizu, zahtevajo oblik. Zahtevajo, da jim trgovine prodajo obleke, da se primerno oblečejo. Prodajanje oblek je v Franciji pod vladno kontrolo.

V SIRIJI SO NASTALE RESNE TEŽAVE

Beyruth, Sirija. — Med francoskim vojaštvom in Siriji je prišlo zadnje dni do krvavih spopadov. Dosedaj pravijo, da je že blizu do 150 Sircev ubitih. Pa tudi na francoski strani so zgube. Sirci v Levantu zahtevajo neodvisnost ter da Francija odpokliče svoje vojaštvo iz Sirije in Lebanona. Ker se Francozom v tem oziru ni mudilo, so razboriti Sirci začeli z demonstracijami pri katerih je prišlo do izredov. Francosko vojaštvo je začelo demonstrante razganjati, slednji pa so začeli odgovarjati s silo in prišlo je do hudih spopadov. V torek večer so Francozi uporabljali možnarje pri streljanju na pozicije, iz katerih so Sirci streljali na Francoze. V bitki so bili ranjeni celo trije sirski poslanci. Francoska vlada pravi, da bo vojaštvo odpoklicala, kakor hitro bodo francoski interesi v Siriji varni in da jih bodo Sirci sposobni sami ščititi. Med tem pa nemiri nadaljujejo.

STROGE DOLOČBE ZA PLOVBO PARNIKOV ODPRAVLJENE

London, Anglija. — Angleške in ameriške mornariške oblasti odpravljajo določila za plovbo parnikov na Atlantiku. Dosedaj parniki niso smeli biti razsvetljeni po noči. Voziti so morali v krivuljah (Zig-zag), toliko milj sem, toliko milj tja. Transporti so vozili v skupinah varovane in spremljane od rušilcev. Vsa ta določila so zdaj odpravljena in ladje bodo vozile v ravni smeri in hitreje.

LORD HAW-HAW UJET

Flensburg, Nemčija. — V torek so Angleži ujeli v gozdu blizu nemške-danske meje Williama Yoyce-a, rojen Anglež, a se je pred vojno pridružil nemškemu nazizmu. Iz Nemčije je vsa leta po rodio smešil Angleže pod psevdo imenom "Lord Haw-Haw". Yoyce je postal naturaliziran nemški državljan. Ali ga bodo Angleži sodili kot svojega izdajalca, ali kot vojnega zločinca, še ni znano.

KAJ PIŠEJO AMERIŠKI LISTI TE DNI O TRSTU, PRIMORSKI, KOROŠKI

London, Anglija. — Maršal Josip Broz Tito je te dni v svojem govoru v Ljubljani rekel tudi tole: "Samo par dni je preteklo, odkar smo odpoklicali naše čete iz Koroške, pa se že slišijo od tam klici naših bratov na pomoč. Pričakujejo osvobodjenje, in v imenu nove zvezne Jugoslavije jih zagotavljam, da neprestano mislimo na Koroško, ki mora danes, žal, še vedno trepetati in trpeti pod gestapovsko strahovladno, ki je oblečena v drugačno uniformo." Čete britiške 8. armade so zdaj zasedle Koroško.

"Strašna tragedija bi bila," je nadaljeval Tito, "ko bi se Jugoslavija spet morala boriti za tisto, kar je že dobila v tej vojni." Rekel je tudi: "Naši bratje v Sloveniji in Slovenskem Primorju so bili osvobodjeni."

Ameriške čete so se baje umaknile iz Trnovega, sedem milj severo-vzhodno od Gorice, da se ublaži napetost med jugoslovanskimi in zunanjimi četami v tem okraju.

Trst. — Naslednji dan po ognjevitim Titovim govoru v Ljubljani je tržaški list "Il Nostro Avvenire" v svojih uvodnih kolicah začel groziti, da bo na Primorskem (Juljski Benečiji) revolucija, če ne prevlada Titov program, da se mora Juljska Benečija priklopiti Jugoslaviji.

In Nostro Avvenire je italijanski list, ki ga izdaja krajevna vlada v Trstu. Je edini italijanski dnevnik v Trstu in najbolj razširjen list v tej okolici. Služi kot glasilo tržaški za Jugoslavijo navdušeni administraciji, ki sestoji iz sedem italijanov in pet Slovencev; prvi kakor drugi so seveda za Tita.

Uvodnik oboja imperialistične in reakcionarne sile, ki podpirajo italijansko vlado Ivanoeja Bonomi-ja. Ni povedal bolj jasno, katere so te sile, toda brez težave se da razvideti, da meri ta očitke na Anglijo in Ameriko. Članek napada neuspehe Bonomi-jeve vlade in objavlja Titove očitke britiški administraciji Celovca. Potem pa pride razpravljanje o tržaškem problemu.

"Tisti, ki so se borili za demokracijo, ki so prenašali vse grozote vojne, ker so verjeli, kar so Zedinjeni narodi obljubili — namreč, pravico, da si ljudstvo samo odloča o svoji bodočnosti in svoji lastni obliki vlade — ne smejo biti in tudi ne bodo prodani," pravi omejenji uvodnik. "Če bodo prodani, se bodo uprli in se bodo spet začeli bojevati, da si zagotovijo stvari, za katere so se bojevali."

K sklepu uvodnik še enkrat udari po internacionalnih imperialističnih reakcionarjih in se zaključuje s Titovim izrekom, da se mora vojna končati s pravico.

Ta list se je vedno potegoval za jugoslovansko stvar, vendar ni do sedaj še nikoli prišel na svetlo s tako krepkimi izrazi.

Rim, Italija. — Iz Trsta je prišlo poročilo, da so bili v soboto ubiti štirje člani Garibaldi-jeve (komunistične) brigade italijanskih Titovih pristašev, ko sta se dve bombi razpočili v njihovih barakah. List Il Nostro Avvenire pravi, da so bili tega krivi fašistovski teroristi.

Tržaški Italijani tudi poročajo, da so se v nedeljo zvečer pri Podrešci, to je 16 milj vzhodno od Vidma (Udine), spoprijeli proti-jugoslovanski Osoito italijanski partizani in Jugoslovani. Padlo je baje tudi nekaj strelcev in pri tem je bil baje neki neimenovani ameriški stražnik po naključju zadet v členek. Poročilo pravi, da ameriški častniki preiskujejo te vesti.

Nobenega poročila še ni bilo, da bi se bile pripetile kake "nezgode" med jugoslovanskimi četami in silami 8. britiške armade ali pa Amerikanci, ki so sedaj zasedli tržaško okolico in Juljsko Benečijo, ki sega proti severu do avstrijske meje.

Poročilo iz fronte 8. armade pravi, da je neki senior oficir zavezniške vojaške vlade za Avstrijo rekel, da so popolnoma brez podlagi očitki Jugoslovancov, češ, da se s Slovenci v Avstriji slabo postopa. Ta častnik je baje zatrdil, da je omejenjena vlada popolnoma nepristranska in ne dela nobene razlike med tistimi, ki spadajo v njeno območje.

Radio poročilo iz Beograda pravi, da se je od Jugoslovancov upostavljena uprava v Trstu, "Consulta", v pismu pritožila pri italijanski vladi, zakaj ta dopusti, da italijanski tisk in radio širita laži o tržaški situaciji.

Ni še nobenih znakov, da bi bili v Londonu kaj odločilnega ukrenili glede tržaškega vprašanja, pač pa izgleda, da se skušata maršal Tito in maršal Sir Harold Alexander lepo pogovoriti in zadevo zadovoljivo rešiti. Tito je ponovno obljubil Angležem, da ne misli seči po orožju.

Moskva, Rusija. — "Pravda" se pritožuje, da gotovi angleški in ameriški (Hearstovi) listi zlorabljajo prerakanje glede Trsta za izgovor, da razširjajo nezaupanje med Zavezniški. "Jugoslovanska armada je osvobodila Trst in ima pravico, da jo zavezniško sredozemsko poveljstvo do kraja upošteva," piše Pravda.

"Po običajnem vojaškem postopanju," razlaga Pravda, "zasedejo deželo tiste čete, ki so jo osvobodile. To pa nima nič opraviti s končno usodo zasedene dežele."

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891

Izhaja vsak torek in petek

Issued every Tuesday and Friday

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Telefon: CANAL 5544

Published by
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago 8
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$4.00	For one year \$4.00
Za pol leta 2.00	For half a year 2.00
Za četrt leta 1.25	For three months 1.25
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto \$4.50	For one year \$4.50
Za pol leta 2.25	For half a year 2.25
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50

Dopisniki so prošeni, da dopise pošljejo vedno malo prej, kakor zadnje ure predno je list zaključen. Za torkovo številko morajo biti dopisi v uredništvu najkasneje do petka zjutraj prejani teden. Za petkovo številko pa najkasneje do srede jutra. — Na dopise brez podpisa se ne odziva. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, do kedar je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Entered as second class matter, June 10, 1943, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SE O PROPAGANDI PROTI SLOVANOM

Da je svet poln raznih propagand proti Slovanom, vemo Slovani že dolgo. Žalostno je le to, da Slovani sami smo na drugi strani slabi propagandisti za svoje lastne slovenske zadeve. Slednje kar tako z nekim nedolžnim zaupanjem prepuščamo času in bodočnosti, misleč, da bo že kako. Pa je v takih okoliščinah vedno tako, da je za Slované slabo, vsaj dosedaj je bilo vedno tako.

Stopimo naravnost k našim slovenskim vprašanjem. Po zadnji vojni so okrnili našo slovensko zemljo tako, da so ji popačili obraz in telo. Malemu slovenskemu narodu so vzeli Trst, Gorico, vse Primorje in Istro. Italijani bi bili radi prišli do Trbovelj, pa jih je menda ustavil neki junaški srbski polkovnik pri Rakeku. Nad petindvajset let je naš narod hiral in umiral v italijanski jetnišnici, drugi del pa v nemški jetnišnici na Koroškem. Te krivice ni nihče videl. Gospodje državniki v Londonu, Washingtonu in drugod se za take malenkosti niso menili. Pa tudi zameriti se niso hoteli "slavnim potomcem" Rimljanov. Nobena avtoriteta, taka ali taka, ni imela ne oči, se manj pa kaj srca za ubogi slovenski narod. Padali so streli v slovenske hrbte. Trinogi so uganjali grozodejstva, trpinčili narod, kakor ga morejo trpinčiti le popolnoma propadli barbarji. A kake tolažbe za ta ubogi mali slovenski narod ni bilo nikjer. Pa kljub temu ta žilavi narod ni obupal. Stiskal je svoje pesti in trpel pogumno naprej. In končno je prišlo pred šestimi leti, da se je brutalni fašizem zagnal celo v vse zapadne demokracije dežele. Tedaj smo mislili, to bo naša zadnja Kalvarija, in da bo zdaj zapadni svet videl, kaj ima v tistih "slavnih potomcih" Rimljanov, in nam bo končno odločil naše svete pravice do slovenske zemlje. S to mislijo in s tem upanjem je naš slovenski rod še bolj hrabro trpel naprej. Ali zdaj, ko so se črni oblaki italijanske sužnosti razkropili, smo vsi upali, da nam bodo veliki narodi privoščili naše pravice. Toda zadnji dnevi govore drugače. Ameriški pisatelji in člankarji prav te dni kar tekmujejo, da bi ameriški in svetovni javnosti dokazali, da Trst nam ne gre. Sumner Welles, ki se je nekoč smehljaj zastopnikom ameriških Slovencev in jim obljubljal pomoč, te dni piše popolnoma za Italijane. Edgar A. Mowrer piše, da je Trst latinsko mesto že nad 2000 let. Zakaj ne bi zapisal, da sta tudi luna in sonce italijanska posest, odkar svetla na nebu! Takole se norčujejo iz resnice, pa tudi iz pravice malega slovenskega naroda.

Pa morda ne vedo in niso pravilno poučeni o vsem? Kaj? Ne vedo? Dvomimo. Welles je prejel neštete publikacije o primorskem vprašanju. Tudi drugi so. Nekaj že vedo. Ampak so na strani onih, ki so jih znali navezati nase s svojo propagando.

Slovenci res nimamo veliko posebno odličnih inteligentov. Vsaj takih ne, ki bi se mogli prišteti zreli državnikom in diplomatom. V tem smo revni. Zavezniki državni smo sicer skušali informirati, toda največkrat na take načine, da nismo ustvarili pri njih nobenega pravega zanimanja. Nekaj je krivo to, da ameriški Slovenci nimamo zadostnih sredstev za take propagande. Tuji narodi jih imajo. Še tisto kar smo imeli se je vodilo vedno tako, da je nam malo koristilo. Kar je imela pa bivša jugoslovanska vlada, je pa šlo vse za opevanje kralja in belgrajske cinarije. Za kaj drugega ni bilo nobenega fika na razpolago. Vprašanje Trsta in našega Primorja, to naj rešujejo slovenski delavci po svetu, če hočejo in če morejo! Tako je bilo vedno dosedaj.

Med tem, ko so se v Washingtonu borili med seboj Fotevci, Šubašičevi, Mačkoveci in drugi, in drug drugega denuncirali, so italijanski diplomatje mojstersko vodili propagando za svoje načrte. Imeli so neprestane sestanke, prirejali večerinke in gostije, vabili poročevalce vplivnega tiska, jih informirali, da je vzhodna obala Jadrana že od davnih časov italijanska, menda še iz časov pred Adamom! In posledice so, da prav te dni servirajo svetovni

javnosti najbolj vplivni poročevalci in kolonariji propagando v korist Italije. V korist tiste Italije, ki je Zaveznikom leta 1941, ko je zahrbtno napadel Hirošito Združene države na Havajih, hitela s Hitlerjem vred napovedat vojno. Vse to je privedlo tako daleč, da Zavezniki danes bolj upoštevajo fašistično Italijo, kot pa pravice Slovanov, ki so v tej vojni prelili največ krvi za zmago nad fašizmom in nazizmom.

Vsega tega kriva je sovražna propaganda! Grof Sferza, kot priznan državnik, zgodovinar Fererro in drugi se niso mudili zastoj po zavezniških prestolnicah in prirejal sestanke. Mi Slovani pa smo se pripravili o stvareh, katere bi bil čas reševati potem, ko bi enkrat rešili streho nad svojimi glavami.

Umetnosti, kako voditi uspešno propagando za lastno dobro, se Slovani še nismo mnogo naučili. Če ne bomo dobili priznanja in pravice, bo vzrok v tem, da Slovani ne poznamo ugodnih sezon, namreč kdaj je čas za setev pravice, poštene propagande. Zato smo imeli žalostno žetev po zadnji vojni, in če se nas Bog ne usmili na kak poseben način, ne bo bogvekaj prida tudi sedaj ne.

LEPA PROSLAVA MATERINSKEGA DNE

Chicago, Ill.

Ker se toliko časa nihče ne oglasi v našem listu, da bi malo povedal, kako smo letos pri Sv. Stefanu praznovali materinski dan, bom pa jaz skušala to malo popisati.

Proslava se je začela že takoj zjutraj s sv. mašo ob 7:30, ko smo vse matere s svojimi hčerkami pristopile k sv. obhajilu. Dekleta Marijine Družbe so vsaki materi, ko je stopila v cerkev, pripele na prsi lepo vrtinico. Zelo lepo je izgledalo, ko je imela vsaka mamica rožo pripeto, še lepše pa je bilo, ko smo šle k sv. obhajilu, ker sv. obhajilo je nebeška tolažba vsaki materi, samo če se zave, da, da je prejela samega Boga v svoje srce. Naš č. g. župnik so darovali to sv. mašo in naredili zelo lepo pridigo v počast vsem materam. Najlepša hvala Vam, g. župnik.

Zvečer pa je bila lepa prireditev v dvorani, ko so šolski učenci podali tako lep program mamicam na čast. To pa je bilo delo naših č. sester, ki so toliko otrok vse tako lepo izučile. To ni bilo malo delo in z njim ni bilo le malo skrbi.

Da, č. sestre, pripravile ste tako lep program, da si lepšega ni mogoče misliti, in kar ne bilo bi prav, ko se Vam nobena mati ne bi javno zahvalila za tako lepo in veliko prireditev nam materam v počast. Zato se Vam najlepše zahvaljujemo za razni mestni moške, uradniki, organizacije in sploh vsi, kateri gojijo hvaležnost do fantov, ki so šli v boj za demokracijo.

Poročevalka.

POROČILO IZ NEMČIJE Gheen, Minn.

Cenjeno uredništvo:

Ker se že dolgo časa nihče ne oglasi iz naše naselbine, Vam pa midva pošiljava pismo od sina Jožeta, vojaka, ki se nahaja v Nemčiji že šest mesecev. — Mr. in Mrs. Anton Rent.

Nemčija,

1. maja 1945.

Dragi domači:

Napisal Vam bom par vrstic, ker imam nekaj prostih trenutkov. Kakor vidite, smo precej zaposleni in nimamo veliko časa za pisanje.

Tu okrog je vse zeleno. Kmetje imajo žito že osem inčev visoko. Kljub temu da je vse zeleno, so pa noči še vedno občasno hladne. Pred par dnevi smo celo imeli malo snega.

V kraju kjer smo zdaj nastanjeni je danes prišla skupina ruskih vojniških ujetnikov in si je vzela pri Nemcih precej živeža. Vzeli so nekaj krompirja, prekajeno svinjsko meso, prašiča in tele. Nemci so bili jezni kot sršeni, mi pa smo se jim smejali. Hoteli so, naj bi mi ustavi-

li ruske ujetnike, kar pa nismo naredili. Nekaterim tem siromakom se vidi, kako huda jim je predla, ker jih ni drugih kakor kost in koža.

Pred kakim tednom sem naletel na slovensko družino iz Ljubljane. Ne morem Vam popisati, kako so bili veseli, da so dobili nekoga, ki govori njihov jezik. Par večerov sem prebil pri njih in smo se o marsičem pogovarjali. Jokali so, ko sem jim povedal, da moram naprej in mi ni mogoče ostati na tem kraju. Če bom imel priliko, bom šel nazaj in jih bom obiskal.

Ker nimam kaj drugega povedati, naj sklenem to pisemce. Upam, da bom prav kmalu spet prejel kako Vaše pismo. — Kot vedno Vaš

Joe L. Rent.

DVANAJSTO PISMO SLOVENSKEGA MORNARJA Providence, R. I.

V tem dopisu bom na kratko povedal, kako je na ladji.

Na naši ladji imamo 800 mornarjev in 120 častnikov, to raj nas je zadosti za precej veliko vas. Vsi moramo biti prekrbljeni s prehrano in vsem drugim potrebnim. Zato ima naša plavalčica vas obrtnike in zaloge in trgovine vseh vrst, da lahko vsak dobi vse kar potrebuje.

Ladja je 480 čevljev dolga, 85 pa široka in ima šest nadstropij. In kaj vsi ti številni mornarji delajo? Vsak ima svoje delo, ravno tako kakor v tovarni. Zjutraj ob šestih vstanemo, ob sedmih imamo zajtrk, ob osmih začnemo delati, kar traja do štirih popoldne, po večerji pa fantje igrajo vsakovrstne igre, največ pa karte. Tisti, ki ne znajo nobene obrti, morajo pa na straži stati, štiri ure na straži, osem ur počitka.

Za slučaj nevarnosti ima vsak mornar svoj prostor odločen. Ko začne ropotati alarm, vsi zbežijo na svoje prostore. Na ladji imamo razne vrste topov; nekateri potrebujejo samo po tri karte, nekateri pa po deset. Pa na Atlantika topov, hvala Bogu, zdaj več ne potrebujemo.

Na ladji imamo tudi svojo knjižnico. Ker v nji nisem našel nobenega Adamičevega dela, sem pa sam par njegovih knjig vtaknil noter.

Pozdrav! Tomaž Cukale.

DRUGI POZIV NA KATOLŠKI DAN V JOLIETU

Joliet, Ill.

Kakor že oznanjeno, se bo vršil dne 24. junija v Jolietu Katoliški Dan, na katerega vabimo katoliške organizacije in posameznike od blizu in daleč.

Program Katoliškega dneva se bo začel dopoldne ob 10. s slovesno sveto mašo in cerkvenim govorom v cerkvi sv. Jožefa.

Popoldanski program se bo vršil v župnijskem parku. Obsegal bo več programatičnih govorov in predložil bo primerne resolucije. Vmes bo igrala godba šole sv. Jožefa in zapel bo cerkveni zbor.

Zapomnite si torej dan 24. junija in na svojem koledarju zapišite k dotičnemu dnevu: JOLIET!

Težki časi so danes za ves svet. Težki posebej za katoliški svet. Velike naloge čakajo vse, ki so odgovorni za red in mir na svetu. Katoliška Cerkev, kot največja svetovna moralna sila, skuša zastaviti svojo besedo pri načrtih za boljšo bodočnost sveta. Poznamo papeževe besede v tem oziru; tudi vemo, kaj pravijo naši škofje.

Ti naši cerkveni voditelji pa želijo, da jim katoličani damo močno zaslombo pri njihovem delu. Spodbujajo nas, da se od časa do časa zberemo in se pomenimo o perečih vprašanjih današnjega časa.

Prav bo torej, če bo udeležba na Katoliškem dnevu v Jolietu lepa. Pridite!

Sledeče pismo je bilo poslano vsem katoliškim bratskim društvom.

Joliet, Ill.

23. maja 1945.

Predragi sobrat in sestre:

Pošiljam Vam važno oznanilo in vljudno povabilo!

Oznanilo, da bo v nedeljo dne 24. junija t. l. v Jolietu, Ill. "SLOVENSKI KATOLIŠKI DAN".

Povabilo, da Vi kot katoliško društvo, vzamete to na znanje in če je le mogoče, se tega izredno važnega sestanka udeležite.

Vsak treznomisleči ameriški Slovenec ve, da nam je potreba skupno delovati, enako govoriti, in složno nastopiti pred javnost, če hočemo imeti kak naradni vpliv in nuditi kako izdatno materialno in moralno pomoč rojakom v stari domovini.

Namen "KATOLIŠKEGA DNEVA" v Jolietu je: Zdržiti katoliško misleče Slovence, izbrati in pooblastiti en odbor, kateri bo imel pravico in zmoglost govoriti v imenu katoliških Slovencev v Ameriki. Ta odbor naj bi imel nalogo zasledovati in precejevati dogodke in probleme tikačoče se nas Slovencev tukaj v Ameriki in v stari domovini in nam podajati smernice in navodila za skupni nastop.

Vaše društvo je povabljenost poslati zastopnike ali zastopnice na ta sestanek. Ravno tako imate pravico poslati primerne resolucije za pretes tistim ki bodo odločevali na tem shodu. Pričakuječi Vašega sodelovanja, ostajamo z bratskim pozdravom

Vam vdani

Rev. M. J. Butala

Rev. Edw. Gabrenja, OFM.

Rev. John J. Canon Oman

Rev. Alex. Urnkar, OFM.

Rev. M. Jager.

MATERNI DAN, KRAJEVNE VOLITVE

Canonsburg, Pa.

Naši mladi Boosterji tukaj so v nedeljo 13. maja priredili nam materam večerjo oz. banket, kakor vsako leto. Med govorniki sta bila tudi dva duhovnika, eden od poljske, drugi pa od irske cerkve. K irski cerkvi spadamo tudi Slovenci. Duhovnik je Slovak in nam bere sv. evangelij pri naši vsako nedeljo po slovensko, da ga vsak lahko razume. Imamo torej dve katoliški cerkvi tukaj v Canonsburgu in kdor hoče svoje verske dolžnosti izpolnjevati, jih lahko, če le hoče. Tudi naš slavček Mr. Frank Lokar iz Pittsburgha, nadzornik pri KS-KJ, je bil tukaj in nam je zapel tisto novo oziroma na novo poživljeno pesem "Marija, pomagaj nam", ki so že vsi naši listi pisali o njej in jo imenujejo "gošarska himna". On ima tako lep glas, da je vsak vesel, ko ga sliši peti. Zatorej, Mr. Lokar, hvala za udeležbo in lepo pesem.

Volitve so že blizu. Ne pozabimo iti volit uradnike za naš township, da se ne bomo potem jezili, kaj smo izvolili. Naj vsak dobro premisli, prej ko bo napravil križ pred imenom kandidata, če je ta res sposoben za službo, ki jo hoče dobiti, ali ne. Pogostokrat je tako, da ko lovijo konjčika, mu deteljično kažejo, ko ga enkrat ujamejo, ga pa s palico nabrišejo. Slišimo, da bodo kandidirali spet stari kandidati, ki so že bili v službi, in vedo, kaj je treba. Kako je bilo delo od začetka težko, to vemo vsi, saj mi starejši se še prav dobro spominjamo. Ko je bil prvi Slovenec tukaj izvoljen za cestnega nadzornika, je bilo delo najtežavnejše, ker je moral vse ceste preorati, potem pa posipati s tistim, kar imenujemo sežgano kamenje. Nekaj časa je šlo lepo, ali ljudje so se nekoliko naučili, nekoliko je bilo pa nevoščljivosti. Ko je bila brezposelnost največja pod Hooverjevo administracijo, so ljudje že našli vzrok, da so začeli metati polena pod noge človeku, ki je pokazal, da so tudi Slovenci zmogni za držav-

DOGODKI

med Slovenci po Ameriki

Himen

Cleveland, O. — Dne 19. maja sta se poročila Raymond Erickson in Miss Justine Stopar, hčerka Mr. in Mrs. John Stopar, 21107 Tracy Ave.

Proslava 25-letnice

Chicago, Ill. — Cela proslava 25-letnice Dekliške Marijine Družbe zadnjo nedeljo pri Sv. Stefanu je potekla prav lepo. Obširnejši popis bo priobčen v naslednji številki našega lista.

Doma iz ujetništva

Chicago, Ill. — Iz nemškega ujetništva je bil osvobojen Pfc. Joe Fajfar Jr. in je prišel te dni domov.

Šel v La Salle

Chicago, Ill. — Naš urednik Mr. John Jerich se je v torek zjutraj odpeljal v La Salle, Ill., malo obiskat svoje tamkajšnje sorodnike kakor tudi prijatelje in tovariše iz prejšnjih let, ko je sam prebival v tem mestu.

Na dopustu

Chicago, Ill. — Lt. John M. Osbolt, ki služi kot drugi inženir pri trgovski mornarici, je prišel na mesec dni dopusta k staršem Mr. John in Mrs. Pauline Osbolt na 2029 W. Cermak Rd. Velika ladja, na kateri služi, je bila precej poškodovana, toda ne potopljena, od raketne bombe pri mestu Antwerp, Belgija.

Sveta ura

Chicago, Ill. — Čikaški nadškof Most Rev. Samuel A. Stritch vabi vse katoličane iz Chicago in okolice na velikansko Sveto uro na čikaškem Soldier Fieldu to nedeljo, 3. jun., zvečer. To skupno češčenje Presv. Rešnjega Telesa na prostem se bo vršilo pod okriljem čikaških društev Najsv. Imena.

Poroka

Cleveland, O. — V soboto 26. maja sta se poročila v cerkvi sv. Vida Miss Josephine Penca, hčerka Mrs. Caroline Penca, 1070 E. 66 St. in Fireman 1/c Louis Tauchar, sin Mr. in Mrs. John Tauchar, 1111 E. 76 St.

Volitve

La Salle, Ill. — Dan 4. junija bodo pri nas volitve za sodnike. Izvoliti bo treba tri kandidata, so pa štirje. Volite za edinega demokrata in dosedanjega sodnika Robert E. Larkin. Dajte mu vse tri glasove in drugih sploh ne volite. — Rojak.

na dela. Sedaj bo, kot pravijo, tudi premog na odmerke. Ko bi nevoščljivost začela goret, pa bi bilo zadosti gorkote. Še danes se najdejo taki ljudje, ki se dajo hitro pogovoriti, posebno takemu, ki od kod pride, pa pravijo: "Lejte, ta pa res nekaj ve, saj izgleda kakor kak gospod. Ta nam bo pomagal!" Bo, bo pomagal, sebi pa še največ, ker taki "gospodje" se znaajo težkega dela ogibati kakor tudi vojaške suknje. Če so res tako zmogni, naj gredo tja, kjer so naši fantje!

Vsa stvar je enkrat konec, pa bo tudi prej ali slej konec te vojske, in naši fantje bodo prišli domov z zmogovito ameriško zastavo v rokah. Pa bodo rekli: "Mi smo napravili težko delo za vse narode, kaj ste pa doma naredili? Takrat bodo razni taki "gospodje" poklicani na račun. In to bo resnično in upamo, da ne bo dolgo do tega dneva. Njihov povratek vsi težko pričakujemo, posebno pa me matere, ko ni ne ure ne minute, da bi ne mislile nanje.

Najlepši pozdrav vsem naročnikom. Rose Krall.

Dr. Joža Vilfan:

PRIDRUŽITEV TRSTA K JUGOSLAVIJI - UPRAVICENA ZAHTEVA DEMOKRACIJE

(Ta sodobni članek o tržaškem vprašanju je bil objavljen v listu "BORBA" 26. aprila. Ker je v njem pojasnjeno stališče, katerega zavzema italijanski proletariat, italijanska žena in italijanska mladina iz Trsta, nam je še lažje pojmovati, zakaj je priključitev Trsta k Združenim Sloveniji ena glavnih točk jugoslovanske vlade; obenem tudi pobija izjavo bivšega podtajnika državnega departmanta Sumnerja Wellesa, da je prebivalstvo Trsta 85% po narodnosti in simpatiji italijansko. Članek je prosto preveden iz srbo-hrvaščine. — Mirko G. Kuhel, tajnik SANSa.)

Pred nekoliko dnevi je jugoslovanska vojska poleg jugoslovanske obale Istre osvobodila tudi otoka Čres in Lošinj. Po razsulu Avstro-Ogrske ju je zasedla Italija in ju obdržala v smislu rapalske pogodbe od leta 1920. Sedaj pa je jugoslovanska vojska tudi na kopnem prekoračila staro mejo in se že nahaja blizu Ilirske Bistrice v Slovenskem Primorju. Pričelo se je končno osvobajanje najbolj zapadne našega predelela — osvobajanje Slovenskega Primorja. Edinice naše vojske, ki so se na tem teritoriju še pod italijansko oblastjo do njenega zloma razvijale iz prvih partizanskih čet v brigade, divizije in korpupe, se bodo tedaj tudi stvarno zedinile z jugoslovansko celino, da skupno z njo izvojujejo poslednjo bitko.

O čvrsti volji Slovenskega Primorja, da se vključi v Titoovo Jugoslavijo, ne more biti nikake stvarne sumnje. Niti ne more biti kakake dvoma v tem, da današnji vstop jugoslovanske vojske na to zemljišče predstavlja samo poslednje jamstvo, da se že izvršeno priključitev utrdi. In inozemstvo je pri tem imelo dovolj prilike, da se uveri o vztrajnosti, požrtvovalnosti in junaštvu, s katerim se je narod Slovenskega Primorja ves čas te vojne boril za svojo Jugoslavijo. Ze avgusta 1943 so bili pri partizanskih edinicah v Slovenskem Primorju prisotni predstavniki Velike Britanije. Bili so pričevalci dogajanja, ki se je izvršilo v trenutku kapitulacije Italije; prepričali so se, kako je naš narod kar preko noči izbrisal ves državni aparat, katerega je Italija s takim naporom gradila 25 let. Prepričali so se, kako je naš narod takoj priznal Osvobodilno fronto za edino oblast. Leta 1944 so predstavniki vojske Velike Britanije, a kasneje tudi sovjetsko vojna misija, mogli opaziti s kakim navdušenjem je narod v teh krajih gradil svojo oblast, celo do predmestja Trsta samega. Prisostvovali so tudi velikim volitvam odborov in obiskali so tudi mesta, kjer so se volitve vršile. Lahko so se uverili, da ničesar več ne more ustaviti našega naroda od tega, da v Slovenskem Primorju brani eno, kar smatra za svojo največjo ustvaritev, da na svojih tleh brani novo Jugoslavijo.

Priključitev Slovenskega Primorja z Beneško Slovenijo, kar je na podlagi splošnega narodnega dviga proglasil vrhovni plenem Osvobodilne fronte takoj po kapitulaciji Italije in kar je potrdil najprej Kočevski zbor poslancev slovenskega naroda, a zatem tudi drugo zasedanje AVNOJA, je že zdavnaj gotov čin. Še več, to je cela niz že izvršenih činov in sedanje napredovanje naše vojske znači samo zadnjo in zaključno fazo tega razvoja. In s tem, povezano z vso napetostjo, prihaja na površje tudi vprašanje Trsta.

Slovenski narod in z njim vsi drugi jugoslovanski narodi so vedno smatrali Trst za sestavni del svoje narodne zemlje. Od vseh strani obkoljuje Trst kompaktno naseljena slovenska zemlja in devet desetink leži na tleh, ki so še pred sto leti bile lastnina slovenskega kmeta. Slovenci tvorijo ogromno večino v predmestjih in predstavljajo tudi znatni del prebivalcev sredine same. S svojimi meščanskimi funkcijami, a posebej kot luka prostranega zaledja, je Trst neločljivo vezan s slovenskim svetom. Vsled tega je slovenski narodni program, program Združene Slovenije, vedno zajemal tudi Trst. Radi ustvarjanja tega programa se je podal v borbo leta 1941 v Osvobodilno fronto in na tem programu stojijo danes tudi vsi jugoslovanski narodi.

Zlasti zadnje čase se v zunanjem svetu veliko razpravlja o tej naši zahtevi in mnogi so nam to našo pravico poskušali zanikati. Od naše strani smo že prinesli vse argumente, ki so nam v prilog, in ne mislimo jih sedaj ponavljati. Dotakniti se hočemo le dveh stvari: 1) Slovenci in vsi jugoslovanski narodi zahtevajo Trst v imenu demokracije in 2) s to zahtevo se strinjajo tudi vse demokracijske mase Trsta.

Resnica je, da je danes pretežna večina tržaškega prebivalstva italijanske narodnosti in da je, ako tudi ne v toliki meri, bilo tako tudi pred prvo svetovno vojno. Toda je resnica tudi to, da bi danes Trst bil po večini svojega prebivalstva slovenskega značaja, ako bi ga zadnjih sto let upravljale demokracijske oblasti. Toda medtem pa je mestna uprava, zlasti nekoliko desetletij pred prvo svetovno vojno, bila v rokah italijanskega reakcionarnega vodstva, a slednje je sistematično in čestokrat tudi nasilno raznarodovalo Slovence, katere je iz njihovega prirodnega ljudskega rezervarja v mesto privabil hitri razvitek Trsta. In če jih je bilo na desetine in desetine tisočev, v vsem tem času niso dobili v mestu niti ene slovenske šole, niti ene javne kulturne ustanove, niti ene gospodarske podpore, niti ene možnosti, da upeljejo pri mestni upravi pravico za izražanje svojega jezika. Reakcionarno italijansko vodstvo, iz katerega je kasneje izšel ves red lokalno odločujočih fašistov, je nasprotno organiziralo rafinirane institucije, ki so se oklenile slovenskega doseljenca ob prvem koraku in ga sistematično odtujale od njegovega naroda. Elementarna pravica našega razvoja, kulturnega podviga in primerne osposobitve po načinu, ki je njemu najbolj prikladen, je Slovincu bila odvzeta. Da je moglo izvajati to nedemokracijsko politiko, je reakcionarno italijansko vodstvo širilo med prebivalci Trsta zbegavanje, da so Slovenci in Slovani v splošnem kmečka čreda, dostojna samo za preziranje, da so pol-ljudje, ki ne smejo imeti enakih pravic. Tej asimilaciji, ki se je naslanjala na to reakcionarno ideologijo, predhodnico fašizma in nacizma, se je posrečilo na ta način ohraniti Trstu njegov pretežno italijanski značaj.

Razume se samo po sebi, da temu grobemu kršenju osnovnih demokracijskih načel niso bili podvrženi le posamezniki, temveč ves slovenski narod, zlasti Slovensko Primorje, katerega je Trst potreboval pri izvrševanju svojih mestnih opravil.

Trst, kot središče višjih šol in podučnih zavodov, bolnišnic in drugega medicinskega aparata itd., ni mogel izpolnjevati svoje naloge tako, kot bi jo izpolnjeval, ako bi dal vsemu slovenskemu elementu polne pravice in bi se prilagajal svojemuzaledju. Slovensko Primorje je na ta način zadrževano pri svojem materialnem in duševnem razvoju.

Vsled tega mi pravično zahtevamo Trst za sebe, in to v imenu demokracije. Mi to zahtevamo zato, da se ono, kar smo preživeli tekom zadnjih sto let, a še v večji meri od zadnje vojne naprej, ne bi nikoli več ponovilo; zato, da bi vsak posameznik in ves narod imel možnost za polni razvoj.

Množice Trsta v vseh krivcah so uvidele in danes že popolnoma uvidevajo, da demokracijska ureditev zahteva vključitev Trsta v slovensko zaledje. Množice Trsta so se tako opredelile že leta 1848. One so se tako ponovno opredelile tudi v današnji vojni. Množice Trsta so se spojile v borbo slovenske vasi. Od leta 1941 so aktivisti Osvobodilne fronte dobivali tudi od Italijanov v Trstu svoje zatekališče. Aktivisti Osvobodilne fronte, ki so odšli tja, da pričenejo borbo proti fašizmu skupaj z Italijani antifašisti, bi se nikakor ne bili mogli držati v Trstu brez pomoči italijanskih meščanov. Leta 1942 so iz Trsta prišli prvi partizani, a po kapitulaciji Italije si lahko že od daleč spoznal bataljone, sestoeče iz tržaških delavcev, ki so prišli v borbo v svojih značajnih plavih delavskih oblekah. Iz spomina je neizbrisljiva manifestacija teh tržaških delavcev, ki so na mitingu na partizanskem shodu v Vipavski dolini prisegli, da hočejo v skupni borbi s slovenskimi partizani zlomiti prezid, ki ga je reakcija zgradila med obema narodoma. V času kapituliranja Italije so tržačani pod vodstvom aktivistov Osvobodilne fronte navahali in iz zaporov osvobodili politične ječnike. Tedaj se je politično delo razširilo tudi med tržaškimi množicami. Zrasla je močna organizacija "Delavsko edinstvo", kot skupna organizacija slovenskega in italijanskega proletariata. Danes se je "Delavsko edinstvo" razširilo po vseh podjetjih Trsta in njegov doprinos je predvsem, poleg sabotaže, mobilizacija v pomoč jugoslovanski vojski. S slovensko žensko in mladinsko narodno-osvobodilno organizacijo se je razvijala sporedno in v njenem primeru tudi italijanska ženska in mladinska antifašistična organizacija. Nastale so mnoge profesionalne skupine italijanskih meščanov v ravnotako tesni povezanosti s slovenskim narodno osvobodilnim pokretom. Proti reakcionarnim poizkusom iz Italije, da se obnovi ona nesrečna politika, katero je v Tr-

stu reakcionarno italijansko vodstvo vodilo desetletja, so se jasno izrazile vse te organizacije in skupine. 22. septembra 1944, ko so ob priliki govora maršala Tita na proslavi druge obletnice 1. dalmatinske brigade opredelile se za priključenje k Jugoslaviji in formiranje pokreta, kot podaniki nove Jugoslavije. Da ne omenjamo drugih manifestacij, zadostuje naj dodati, da je na ženskem kongresu 11. februarja t. l. bila prisotna mnogostevilna delegacija italijanskih žena iz Trsta, ki se je pridružila slovenskim ženam v zahtevi, da se Trst priključi novi Jugoslaviji. Predstavniki italijanske mladine so isto izjavili na mladinskem kongresu. V skupni borbi, ki se je ves ta čas razvijala in prebujala, se je ustvarilo nerazrušljivo bratstvo. Danes sprejemajo italijanske brigade italijanske trobojnice iz rok slovenske mladine, kateri pod Italijo nikoli ni bilo dovoljeno nositi svojih simbolov in govoriti v svojem materinem jeziku. Italijanski Trst zbira obleke, sanitejske potrebščine, cigarete in tobak za jugoslovansko vojsko. Jasni izraz tega odnosa med slovenskim narodom in italijanskimi demokracijskimi množicami se razvija tudi v tem, da imajo tržaški Italijani dva svoja predstavništva v najvišji upravi narodne oblasti v Slovenskem Primorju v Pokrajinskem narodno osvobodilnem odboru.

Italijanske demokracijske mase so se čvrsto povezale s slovenskim zaledjem v zahtevi, da se Trst v imenu demokracije vključi v novo Jugoslavijo. Današnja vojna se vrši za uničenje fašizma in za zmago demokracije. V njej je slovenski narod ramo ob ramo s ostalimi jugoslovanskimi narodi pokazal toliko junaštva, toliko uspeha in požrtvovalnosti, da se upravičeno pričakuje, da bo njegov naporni program, ki je dosledno demokracijskih in ki v imenu demokracije zahteva Trst, v celoti in do poslednje točke izveden. Ravno zato, ker je program slovenskega naroda demokracijski, slovenski narod lahko spozna v vsakem, ki se temu programu upira, ne samo svojega nasprotnika, temveč tudi nasprotnika demokracije. Slovenski narod in z njim nerazdvojeno povezani ostali narodi Jugoslavije ne bodo mogli nikoli dopustiti, da bi postali prijatelji onih, kateri so na kateri koli način skušali jih zavstavljati v tem borbenem poletu in kateri bi jim na kateri koli način skušali odvzeti pravico do Trsta. A slovenski in ostali narodi Jugoslavije tvorijo danes močno državno zvezo — Novo Jugoslavijo.

Vi radi berete vesti iz drugih naselbin; drugi radi berete novice iz vaše naselbine. Poročajte novice in dogodke v "Am. Slovincu".

RAZLITA SADNA MEZGA

Ko so ljudje kradli iz skladišča živil v Lincu, Avstrija, in jih je policija presenetila, je nekemu zdrčnila na cesto posoda s sadno mezgo (jam). To da živil jim tako občutno primanjkuje, da je močakar, ne bodi len, kar nasaj s tal pograbil, kar se mu je razlilo. V Avstriji postajajo nemiri vsled živca zelo napeti.

ZENSKO TABORIŠČE GROZOTE

Washington, D. C. — Nazijsko taborišče za slovaške žene je bilo odkrito blizu vasi Dombrovec. Gospodaril je v njem kapitan Otto Wolf, ki je prisilil ženske delati tako težko delo, da jih je delo moralo prej ali slej pokončati. Slovaške žene so morale za "telesne vaje" valiti velikanske hlode 12 do 14 ur na dan, in ko so bile do smrti utrjene, so nazijski čuvaji spuščali izvežbane pse nanje. Mnogo žensk je pomrlo in pokopavali so jih v skupnih grobovih v taborišču. Kasneje so slovaški partizani, ki jih je vodil Karol Marek, napadli taborišče, osvobodili ženske, kar so jih še našli, taborišče pa do tal požgali. Ko so Rusi zasedli tisti kraj, jim je Marek pokazal med ujetniki, ki so jih tam zajeli, tudi krvoloka Wolfa.

POSJILA NA PRVE VENJIZE na hiše, ki jih prenavljate, ali na refinanciranje. — Zmerne obresti **KORUNA** Savings and Loan Association 2932 W. Cermak Rd., Chicago, Ill. Rockwell 0538

POSLSUŠAJTE jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

ZENSKÉ POTREBUJEMO TIPKARICO STREŽAJKO PRI MIZI IN V KUHINJI Dnevno ali nočno delo Delni ali celi čas

Dobri delavski pogoji, od WLB potrebna plačilna lestvica in napredovanje

DANLY Machine Specialties, Inc. 2100 So. 52nd Ave., Cicero, Ill. Apply **EMPLOYMENT OFFICE** 1925 So. 52nd Avenue 8 A. M. to 6 P. M.

PRODA SE zidana hiša s stanovanjskimi sobami v slovenski naselbini. Vse prenovljeno, gorka voda in kurjava na štokar. Rent donaja \$1,100.00 letno, poleg rent za lastnika. Proda se za ugodno ceno. Za naslov je vprašati v Upravi tega lista. (18, 22, 25, 29, 1)

PRODAM 5-stanovanjsko zidano hišo, za 2 kari garage. Mesečna najemnina donaja \$200. Nahaja se na 26. cesti in Springfield. Cena je \$9,800;

5 akrov farma. Nahaja se na Wolf Road. Cena je \$1,600. 2-stanovanjsko zidano hišo po 5-6 sob; centralna kurjava; najemnina \$110 na mesec. Nahaja se na 24. cesti in Lawndale Ave. Cena je \$12,700;

3-stanovanjsko zidano hišo; centralna kurjava; najemnina \$140 na mesec. Nahaja se na Millard Ave. Cena je \$9,950; Za pojasnila se obrnite na

ANTON JORDAN 3741 W. 26th Street, Chicago, Ill. Telefon Crawford 3838.

"Amer. Slovinc" je vez, ki družiti ameriške Slovence od obale do obale.

BUY Extra BONDS

Nedeljski pomenki

J. M. Trunk

TEDENSKI KOLEDAR

3. Nedelja — 2. pobinkoština
4. Ponedeljek — Kvirin, škof in muč.
5. Torek — Bonifacij, škof in muč.
6. Sreda — Norbert, škof
7. Četrtek — Filip, diakon
8. Petek — Medard, škof
9. Sobota — Primož in Felician

DRUGA NEDELJA PO BINKOŠTII. TELOVO

"Vzemite: To je moje telo... To je moja kri" (Mark, 14, 22-24).

Kjer Telovo ni zapovedan praznik, se danes praznuje spomin na ta najvišji zakrament. Skrivnost je, da. Brez iskrene, priproste in prav detinske vere nihče ne more zapopasti pomena tega zakramenta. Vera mora biti utrjena na besedah Kristusovih, ki so jasne. "To je moje telo... to je moja kri". Pomen je v namenu, za katerega je bil ta zakrament postavljen, kakor beremo pri Janezu. "Kruh, ki ga vam dam, je moje meso za življenje sveta" (Jan. 6. 52). Trdno verujemo, da je nam dal v tem zakramentu svoje meso in kri svojo, da nam pomaga v borbi zoper hudo in pri zasledovanju dobrega.

Bogoslovci poudarjajo, da so "zakramenti za ljudi", za njih dobrobit so bili postavljeni. Zveličar sam nikoli ni pretiraval, ni zahteval preveč, ni nikoli šel čez mero. Matej omeni, da mu je bilo tuje zlomiti upogujen trs ali ugasniti tleč sten.

Tak trs je slab, pa se lahko vzravna in tak sten le tli, pa lahko zopet vzplamti. Tako dela Zveličar, in Telovo je, ki vzravna trs in razpiše tleči sten. Papež Pij X. je postavil samo dva pogoja za sprejem sv. obhajila: prvič, da je kdo brez smrtnega greha in drugič, da ima namen duhovnega dobrotita.

Sv. obhajilo je toraj pomoč in sredstvo zoper slabosti naše človeške narave, ni plačilo za čednost. Kristus je prišel, da reši grešnike, kar je jasno razvidno, kako je ravnal z Magdaleno in z desnim razbojnikom. Ko so se neki izmed nasprotnikov mrdali, češ, da se pajašči z grešniki, je povedal: "Zdravim ni treba zdravnika, bolani ga potrebujejo." Bolani in slabi smo nekako vsi, zato je nam vsem treba zdravnika in zdravila, da se poživimo, postanemo močni in pridemo celo do življenja, katero ne pozna smrti, nima konca. "Obudil ga bom na poslednji dan."

Visiš na življenju, ki bo izgnan, večno nikoli.

BUY U. S. DEFENSE BONDS!

Obenem ste vabljeni, da vpišete sebe in svoje družine k prvemu in najstarejšemu slovenskemu podpornemu društvu v Chicagi

DRUŠTVO SV. ŠTEFANA.

štev. 1, K. S. K. J. Chicago, Illinois

Zboruje vsako prvo soboto v mesecu ob 7:30 zvečer v cerkveni dvorani sv. Štefana. Naše društvo vam nudi vse različne moderne zavarovalnine — podpora v bolezni, preskrbo dostojnega pogreba, in goji zdrav koristen šport za mladino. Glede pristopa v društvo se obrnite na odbori:

FRANK BANICH, predsednik
JOHN PRAH, tajnik, 1806 W. 23rd Street
ANTON KREMESEC, blagajnik

DR. FRANK T. GRILL

ZDRAVNIK in KIRURG

Stanuje in ordinira na:

1858 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

od 2 do 4 popoldne in od 7 do 9 zvečer. — Ob sredah in ob nedeljah po dogovoru.

Telefon v uradu in v stanovanju CANAL 4955

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRAN

1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šankovanja. — Mirna kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

Dušica - Rožamarija

— Agnes Günther —

"Ali vzameš zaprto kočijo?"
"Ne, grem peš. Mama ne vidi rada, če se poslužujem kočije. Tu pa tam jo potrebuje frizerka, kadar se ji že mudi."
"Ta je pa lepa! Odličen običaj to! Moja hči mora hoditi peš, ker rabi frizerka kočijo! Kakšna dragocena ženska pa je to? Ali se ne more voziti z električno železnico?"

"Oh oče, za to je premenitna! Te bi ji ne smeli ponuditi. Jaz pa itak rada hodim. Zarana se trgovine niso toliko obiskane in brže opravim."

Ob odhodu ponudi Rožamarija očetu svoje rožnato lice v poljub.

"Grem si torej kupit nekaj veselja. To si tako ljubko povedal!"

"Dobro, Rožamarija, ne pozabi na vijolice!"

Z mamino sobarico, gospodično Bergmann, ki ima mnogo prestati, se poda Rožamarija v Friderikovo ulico, ki nudi ob vsakem dnevnem času drugo sliko. Ob tej uri se vidi le šolarji in učiteljice, katerim se že zelo mudi, kakšna zakasnela trgovska pomočnica in gospodinje, ki hite v tržnico. Le ob tej uri si upa Rožamarija na ulico. Preveč se ozirajo za njo, celo v tem milijonskem mestu. Njena visoka, vitka postava, njena hoja, njeni svetli lasje vzbujajo pozornost, čeprav je preprosto in temno oblečena. Danes nosi obleko iz modrega blaga, jopico in čepico pa iz krzna. V najlepši trgovini s cveticami kupi dva krasna, ljubko dehteča šopka vijolic. Enega ji zavijejo v papir ter ga prevzame gospodična Bergmann, drugega si pritrudi Rožamarija — na nedra. Saj danes ni prehladno, vijolicam torej tihz ne bo škodoval. Obiščete še nekaj trgovin. Iz nakupov je razvidno, da se bodo prav gotovo veselili: gospod oskrbnik Domen, gospodična Bergmann in drugi. — Nazadnje pride na vrsto trgovina z umetninami. Ne, poprej še trgovina z železnino. Rožamarija hoče kupiti škarjice. Gospodična Bergmann se zelo čudi, kajti škarjice imajo doma vse polno. Toda Rožamarija jih vseeno kupi. Vtakne jih v svoj rokavnik.

Zdaj šele pride na vrsto umetnost. Stopite torej v trgovino z umetninami. Tu najdete mnogo lepih stvari, še več pa slabih, neokusnih. Prijazna, nevsiljiva prodajalka vrže poželjiv pogled po vijolicah Rožamarije. "Gospodična Bergmann, to je prav lepa trgovina. Mislim, da bove tu vse našli, kar potrebujeve. Vzemite tale zlat in poiščite nekaj za svojega brata, ki ima veselje z lepimi stvarmi, dočim si hočem vaše ogledati kristalno blago. — Gospodični Bergman zažari obraz od radosti. Kako ljubezniva ste, presvetla. Tisočera hvala. In že ljubimka s trobentačem iz Sackinga, ki bi naj služil kot cigarnica. Rožamarija pa se skloni k prodajalki ter ji brž naroči: "Dajte mi onole vazo iz kristala s srebrnim podstavkom in kos papirja, da napišem naslov!"

Njene lepoto ljubeče oči so na prvi pogled našle, edino lepo obliko, ki se je skrivala med drugimi. Z veliko naglico napiše naslov.

"Ali še lahko to pošljete? Bo še dospel pravočasno? Z brzim slom?"
"Seveda, milostljiva gospodična!"
"Cena?"
Rožamarija mora izprazniti denarnico. "Prosim, oskrbite mi to in še nekaj!"
Brž se obrne. Ob starih vise podolgovata ogledala. Tu si naglo uredi svoje lase. Kar zableste škarjice v njeni roki in koder, ki je visel nad njenim ušesom, je izginil. Zdajci sname raz nedra vijolice ter jih razdeli v dva dela. Prodajalka občuduje njene nežne roke ter krasne, dehteče vijolice. Takšne cveto za župnikovim vrtom v njenem domačem kraju. Seveda le o Božiču. Nenadoma drži Rožamarija polovico teh vijolic v roki ter reče:

"Za vas, gospodična! Postregli ste mi zelo prijazno in opazila sem, da jih ljubite."

Blega gospodična zardi. "Milostljiva gospodična, ne vem... ali smem..."

"Seveda smete!"

Ali se najdejo med odličnimi in najodličnejšimi ljudmi tudi takšni? Ta plava dama mora pripadati brez dvoma najodličnejšim!

Brž ovije Rožamarija kodere okoli druge polovice vijolic ter jih položi v kristalno vazo, ki odmeva z globokim, finim in močnim glasom —

Oh, kako lepo!... Kakor pojoč studentec...

"Ali smem prositi za vaše ime?" vpraša prodajalka.

"Ni potrebno!"

Kajpak, kdor bo videl te zlate kodre, mu gotovo ne bo težko uganiti, na kateri glavic so bili doma.

Nato se obrne Rožamarija h gospodični Bergmann, ki si je tudi že bila vse izbrala. "Gospodična Bergman, pojdive!"

"Presvetla, ste že izbrali?"

"Našla sem le eno, to bodo pa poslali."

"Ah, presvetla, kje pa imate vaše krasne vijolice? Ste jih izgubili?"

"Dobro, da še imam drugi šopek! Obljubila sem jih knezu."

Ko ob povratku izroči Rožamarija šopek vijolic svojemu očetu, reče:

"Kupila sem si eno, ne, dvojno, ne, trojno veselje!"

"Ali res Rožamarija? Tako sem s svojo hčerko zadovoljen! Pojdi zdaj k mami! Oh, ko bi mogel tudi tej kupiti nekaj radosti!"

Na božični večer stoji Rožamarija pod krasnim drevesom, katerega so bili postavili na nizko mizo. Božično drevo so bili poslali iz ljubega Braunecka, kajti mama je hotela ostati v Berlinu. — Svečice so že ugasnile. Knez lista v krasni novi knjigi o starih gradovih, katero mu je bila izbrala Rožamarija. — Kneginja pa sedi pred klavirjem ter proučuje nove note in izvablja tu pa tam iz strun kakšen akord.

Roža vzame etui, ki leži pod drevesom in v katerem je malo prej še počival na krasnem baržunu niz svetlih biserov. Biser same že nosi. — Biseri se morajo vedno nositi. — Oče sam jih je obesil Rožamariji okoli vratu. — Na spodnji veji božičnega drevesa visi, popolnoma skrit, nad prostorom Rožamarije, črni možicelj. Prav previdno ga odreže z ostrimi škarjicami ter ga položi v etui na beli baržun. Zelo čudno se mora počutiti mali črnuhar na tej krasni postelji, ki mu je kakor umerjena! Nato zapre etui, zdrzne v globok naslonjač pod drevesom ter položi glavo na svoje roke, ki počivajo na naslonu. Mama bi je ne smela tako videti, toda ta se ne briga zanjo.

Že od sv. Tomaža sem, odkar se je razšla s Harrom, občuti čisto čuden pritisk na srce. Danes je ta pritisk občutnejši. Sicer je ne boli Bog ve kako hudo, vendar pa ji vzbuja pomisleke. Zamislila se je!

"Če bo še huje, da, potem odletim, kakor sem tolikokrat kot otrok sanjala. Vedno se mi je sanjalo o tem poletu in nocoj bom gotovo zpet frfotala z mehkiimi krili. — Harro bo zdaj svojo pošiljko že imel, — on jo že ima! Kako čudno mi je vendar! — Domnevam, da ga vidim... Moj Bog, jaz se bom naučila še letati... Harro, ti sediš in strmiš v vazo in vijolice so še sveže in, ne... jaz se tega vendar ne bom učila... to prehudo boli..."

Knez se sklanja nad svojo kneginjo. Pravkar je čital o enem svojih gradov. Kar zasliši, kot bi nekaj padlo. Toda, ker je zopet vse mirno, lista naprej. Kneginja je končno nekaj našla, kar ji ugaja ter udarja malo neodločno na klavir.

(Dalje prihodnjič)

NAHA IN SHURI DOMALEGA V AMERIŠKIH ROKAH; POROČILA IZ DRUGIH KRAJEV

(Nadaljevanje s I. strani)
Na Kitajskem v Kwangsi provinciji so napravili zadnje tri dni Japonci nadaljne umike. Za seboj uničujejo vse, kar se uničiti da. Japonsko umikanje kaže, da japonska moč v Kitaj-

ski slabi in da zdaj skušajo z drugimi načrti vzdržati, kolikor časa se bo pač dalo.

Obširnejših operacij v južnem in osrednjem Pacifiku pričakujejo proti jeseni, enkrat v septembru. Takrat se bodo pričele izvajati ofenzive, ki bodo občutne za Japonce. V južnem Pacifiku začne ugodno letno vreme koncem avgusta.

S. P. D. SV. MOHORJA

Ustanovljena 31. decembra 1921.

Inkorporirana 12. oktobra 1923.

CHICAGO, ILL.

Odbor za leto 1944:

Predsednik: John Mlakar, 1925 W. 22nd Place
Podpredsednik: Frank Puklavec, 1930 W. 21st Place
Tajnik: Jos. J. Kobal, 2113 W. 23rd Street
Blagajnik: Jos. Oblak, Jr., 1840 W. 22nd Place
Zapisnikar: Anna Zokal, 2050 W. Coulter Street
Duhovni vodja: Rev. Edward Gabrenja, OFM., 1852 W. 22nd Place
Nadzorniki: John Densa, 2730 Arthington Ave. — Karolina Pichman, 2326 So. Wolcott Ave. — Frank Dolenc, 1940 W. 21st Place
Porotni odbor: Math Hajdinjak, 2017 W. 21st Place — Leo Mladic, 1919 W. 22nd Place — Pauline Ozbolt, 2029 W. Cermak Rd. — Anna Zorko, 1654 W. 21st Place
Družbena zdravnik: Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Road in Dr. F. T. Grill, 1858 W. Cermak Road
Vratar: Frank Roblek, 1833 W. 22nd Place
Uradno Glasilo: "Amerikanski Slovenec".

Seje se vršijo vsako prvo nedeljo v mesecu v cerkveni dvorani sv. Stefana, na 22nd Place in Wolcott Ave.

Družba sprejema v svojo sredo moške in ženske od 6. do 45. leta starosti. Pristop v Družbo je prost. Pri Družbi se lahko zavarujete proti bolezni in smrti za samo en dolar mesečnine. To je izvanredna ugodnost za vsakega katoliškega Slovenca v Chicagu. Rojaki, pristopajte v to domoko Družbo.

Za vsa pojasnila glede Družbe in njenega poslovanja se obrnite na Družbenega tajnika ali pa predsednika.

Hotpoint!

ELECTRIC KITCHENS

Ranges - Water Heaters - Refrigerators - Home Freezers - Dishwashers - Combination Refrigerators - Wringer-Type Washers - Automatic Washers - Clothes Dryers - Portable Ironers - Table-Type Ironers - Garbage Disposals - Cabinet Sinks - All-Steel Cabinets

ki jih izdeluje

EDISON GENERAL ELECTRIC APPLIANCE CO.
že 40 let izdelki garantirani glede trpečnosti in lepote.

Nabavili se jih boste lahko v kratkem na lahka mesečna plačila pri

MEDEN'S HARDWARE

Slovenska trgovina z železnino, barvami in električnimi potrebščinami

1804 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.
Tel. Seeley 7838

P. S.: Pridite po brezplačno knjižico, ki vam da vsa pojasnila in načrte za moderno kuhinjo.

Imeli bomo v zalogi GENERAL ELECTRIC RADIOS, IRONS, TOASTERS, MIXERS, VACUUM, CLEANERS.

IZSEL JE

VELIKI ANGLEŠKO - SLOVENSKI Besednjak

ki ga je spisal in izdal

DR. F. J. KERN

To je najpopolnejši angleško-slovenski besednjak z angleško izgovarjavo. Po tem besednjaku so popravljali. Zdal je besednjak na razpolago.

STANE S POŠTNINO \$5.00

kar je poslali z naročilom. Tisti, ki ga želijo dobiti, naj takoj pišejo ponj na naslov:

KNJIGARNA AM. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road, Chicago 8, Illinois

Pisano polje

J. M. Trunk

Mussolinijeva zvezda je zatoni, sojen je, zgodovina, ljudje ga bodo še sodili. Precej je vplivalo v nekih krogih. Idi malo in poglej, kako je v srcih, ko je tudi Hitlerjeva zvezda zatoni. Vedno k orlom ne moreš hoditi in jelenov še ni v naše planine.

Kako je? V krogih namreč, kjer niso za fašizem, niti ne za nacizem, zoper komunizem so, kar je vse prav, ampak so le špegali na Mussolinija in Hitlerja do zadnjega, grdo pa gledajo na Stalina in seve še bolj grdo in izpod čela gledajo na komunizem. Ampak ta Stalin gre gor, Hitler in Mussolini sta šla dol. Roba roba sta. Fant, bodi previden, "hiter za poslušanje, počasen za govorjenje," kakor je pametno zapisano. "Stalin bo pobasal ves svet," pravijo, "in komunizem bo zajel vso Evropo in še več" trdijo.

Najbolje bo, da dosti ne rečeš, nič ne rečeš, ker komunizem je šment, in kako bo basal Stalin, ne veš, toraj idi in se divi orlom, ki se zibljejo v sinjih in sončnih višavah.

Še zadnje dni smo dobili sem 400 nemških vojni ujetnikov, do 3000 jih imamo. — Kakšni so, kaj pravijo? Drugi so malo popraševali, ne jaz. Pravijo, da je nekaj takih, ki želijo le domu k družinam, le na dom hočejo. Večina je pa takih, ki so po vzgoji prišli iz Hitlerjeve šole in države, in ti so trdi ko kamen, dasi je Nemcem ostala le "alpska trdnjava," pa še v to Amerikanci močno krkucajo. "Hard boiled eggs," pravimo v Ameriki. "Kaj pravite," barajo ujetnike, "o postopanju tam z vojnimi ujetniki, katerih je le kost in koža marsikje?" Znano je, da so nemški ujetniki v Ameriki prav pitani, in že v senatu malo godrnjajo radi takega pitanja. "Nix do," pravijo nemški ujetniki, "gola propaganda, in so nam isto pripovedovali o nemških ujetnikih." Še todo križi z Nemci, ker Nemec se ne vda zlahka.

Nekaj neke izpremembe v mišljenju so prinesla poročila o hudih razmerah v nemških taborih. Neki so prej prav vzhiceno zijali v nemške ujetnike, kakor sem opazoval z lastnimi očmi, in se niti zmenili niso za amerikanske vojake. Zdaj je manj vzhiceno zanj Nemce, ravno preveč navdušenja za amerikanske vojake pa ni. Zapisano je: "Upali smo, da bo vpostavil kraljestvo". Ali razumete?

Lenin je l. 1917 povedal nekaj prav pametnega, kako postopati z narodi: nobenega naroda naj se ne sili nikamor proti njegovi volji! Razsodno, pravilno. Meni dalje Lenin, da Rusi zdaj (njegova stranka) ne smejo posnemati carističnih manir, ko sta car Nikolaj in Napoleon premikavala narode kakor na šahovski deski.

Pa trdijo Poljaki in njih privesniki, da Stalin zdaj isto dela, kar so uprizarjali carji. Well, well... kako pa potem, da je skoroda začelo pokati, ko je Stalin zahteval zastopstvo za Ukrajino in Belorusijo v San Franciscu! Kdo se je branil z vsemi štirimi?

In naroda naj se ne sili! Pravilno. Ali Ukrajinci in Belorusi hočejo biti pod Poljaki? Ali jih Poljaki ne sili, ko so bile že od nekda rabuke v Lvovu proti Poljakom?

Lenin je izrekel pravilno načelo, Moskvi se ne more očitati, da bi ravnala proti temu načelu, ampak Poljaki se ravna

proti načelu, pa se pritožujejo nad Moskvjo!

Hud poper. Nemci in Irci najbolj jamrajo v Ameriki radi Poljske, da bo Curzonova linija. Videl sem pa vzhiceno, ko je Hitler prihrul nad Poljake. Jalta, pravijo, je kakor Monakovo: Hitler je v Jalti Stalina, Roosevelt kakor sebični Deladier, Churchill marelar Chamberlain. Neki so srčno pričakovali vse kaj drugega, kakor je prišlo, in ko je zdaj tu, meji njih hinavska ogorčenost na — norost. Radi Poljske le krišijo, njih skrivni računi so bili prekržani, ampak teh računov ne smejo pokazati! Šoviniščne Poljske ni treba, prava Poljska pa pride, če še tako nizkotno poprajo.

Alka-Seltzer

HAVE you tried Alka-Seltzer for Gas on Stomach, Sour Stomach, "Morning After" and Cold Discomfort? If not, why not? Pleasant, Brisk in action, effective. Thirty cents and Sixty cents.

DR. MILLS' NERVE

FOR relief from Functional Nervous Disturbances such as Sleeplessness, Crankiness, Restlessness, Nervous Headache and Nervous Indigestion. Tablets, 25¢ and 50¢. Liquid, 25¢ and 50¢. Read directions and use only as directed.

ANTI-PAIN PILLS

A SINGLE Dr. Mills' Anti-Pain Pill often relieves Headache, Muscular Pains or Rheumatic Pains. Tablets, 25¢ and 50¢. Liquid, 25¢ and 50¢. Get them at your drug store. Read directions and use only as directed.

ALKA-SELTZER BRIGHTENS MY DAY

Occasionally, I wake up in the morning with a headache. It sometimes wears off along the middle of the forenoon, but I don't want to wait that long so I drink a glass of sparkling ALKA-SELTZER. In just a little while I am feeling a lot better.

Sometimes the week's ironing tires me and makes me sore and stiff. Then it's ALKA-SELTZER to the rescue — a tablet or two and a little rest makes me feel more like finishing the job.

And when I eat "not wisely but too well" ALKA-SELTZER relieves the Acid Indigestion that so often follows.

Yes, Alka-Seltzer brightens my day. It brings relief from so many of my discomforts, that I always keep it handy.

Why don't you get a package of ALKA-SELTZER at your drug store today?

*Large Package 60¢, Small 30¢.

DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Ave.
Telefon Canal 6523

Uradne ure: Vsak dan od 9:30 do 8:30 zvečer. Ob sredo od 9:30 do 1:00 popoldne; ob sobotah od 9:30 do 7:00 zvečer.

DR. H. M. LANCASTER
Dentist
2159 West Cermak Road
(ogel Leavitt St.)
CHICAGO, ILL.
Telefon Canal 8817